

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O LIZINGU**

Sarajevo, juli 2012. godine

PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

Donošenje ovoga zakona predlaže se po skraćenoj proceduri usvajanja, zbog hitnosti usaglašavanja sa Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

S obzirom da izmjena ovog zakona nije složena i da je manjeg obima smatramo da su ispunjeni uslovi iz člana 172. Poslovnika o radu Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine i člana 164. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine. Stoga se usvajanje ovog zakona predlaže po skraćenoj proceduri.

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O LIZINGU

Član 1.

U Zakonu o lizingu ("Službene novine Federacije BiH", br. 85/08 i 39/09) iza člana 5. dodaje se novi član 5a. koji glasi:

„Član 5a.

(1) Na ugovor o operativnom lizingu primjenjivaće se odredbe zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi i druga zakonska regulativa koja uređuje ovu oblast, u zavisnosti od prirode konkretnog ugovora (zakup, prodaja sa mjesečnim otplatama cijene i slično).

(2) Na pitanja zaštite korisnika po ugovorima o operativnom lizingu primjenjuju se propisi kojima se uređuje zaštita potrošača i obligacioni odnosi, kao i podzakonski akti Agencije.

Član 2.

U članu 15. stav 1. dodaje se nova tačka a) koja glasi:

„a) lizing društvo podnese zahtjev za oduzimanje dozvole“.

Dosadašnje tač. a), b), c), d), e) i f) postaju tač. b), c), d), e), f) i g).

Iza stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

„(4) Rješenje iz stava 1. ovog člana Agencija je dužna objaviti u „Službenim novinama Federacije BiH“ i dostaviti ga nadležnom sudu u svrhu pokretanja likvidacionog postupka, najkasnije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja lizing društvu“.

Član 3.

U članu 34. iza stava 2. dodaju se novi st. 3. i 4. koji glase:

(3) Davalac lizinga dužan je da uspostavi sistem internih kontrola i internu reviziju, donese politike i procedure radi otkrivanja i sprečavanja transakcija koje uključuju kriminalne aktivnosti, pranje novca, finansiranje terorističkih aktivnosti i aktivnosti koje opstruišu uvođenje i primjenu međunarodnih restriktivnih mjera, kao i preduzima mjere na utvrđivanju identiteta svih lica sa kojima ulazi u poslovne odnose, u skladu sa posebnim propisima Agencije.

(4) Davalac lizinga dužan je da obavještava nadležne organe i dostavlja podatke u skladu sa propisima koji uređuju oblast sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, te o tome Agenciji dostavlja mjesečne statističke izvještaje, u formi koju propiše Agencija, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.“

Član 4.

U članu 37. stav 1. iza tačke b, dodaju se nove tač. c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m) i n) koje glase:

„c) iznos neto finansiranja (razlika između bruto nabavne vrijednosti predmeta lizinga i učešća),

d) preostalu vrijednost predmeta lizinga (dio iznosa neto finansiranja koji se može ugovoriti, koji korisnik ne otplaćuje kroz rate, već odjednom, poslije isteka perioda na koji je ugovor zaključen ako je ugovorom predviđeno pravo korisnika da otkupi predmet lizinga),

e) kod lizinga indeksiranog u stranoj valuti – valutu u kojoj se vrši indeksacija, tip kursa valute koji se primjenjuje pri odobravanju i otplati lizinga (zvanični srednji kurs), kao i datum obračuna,

f) visinu nominalne godišnje kamatne stope uz određenje da li je fiksna ili promjenljiva, a ako je promjenljiva – elemente na osnovu kojih se određuje (referentna kamatna stopa, indeks potrošačkih cijena i dr.), njihovu visinu u vreme zaključenja ugovora, periode u kojima će se mijenjati, kao i fiksni element ako je ugovoren,

g) uvjete i način prijevremene otplate i visinu naknade u vezi s tim,

h) metod koji se primjenjuje kod obračuna kamate (konformni, proporcionalni i dr.),

i) vrstu i visinu svih naknada koje padaju na teret primaoca lizinga, uz određenje da li su fiksne ili promjenljive, a ako su promjenljive – periode u kojima će ih davalac lizinga mijenjati, kao i vrstu i visinu drugih troškova (porezi, naknade nadležnim organima i dr.),

j) vrste sredstava osiguranja, mogućnost za njihovu zamjenu tokom perioda otplate predmeta lizinga, kao i uslove aktiviranja tih sredstava u slučaju neizmirivanja obaveza,

k) obavještenje o pravu davaoca lizinga da proda predmet lizinga i da u slučaju ne ispunjenja ugovorenih obaveza od strane korisnika lizinga, davalac lizinga ima pravo da izuzme predmet lizinga, te isti proda. U slučaju da davalac lizinga ostvari veću prodajnu cijenu od ukupne obaveze korisnika lizinga isti je dužan izvršiti povrat više naplaćenih sredstava korisniku lizinga,

l) uslove, postupak i posljedice raskida ugovora o lizingu, kao i obavještenje o uvjetima i načinu ustupanja potraživanja u slučaju neizmirenja obaveza,

m) pravo korisnika na odustanak od ugovora, uslove i način odustanka,

n) pravo na prigovor i mogućnost pokretanja postupka posredovanja radi vansudskog rješavanja spornog odnosa.“

Član 5.

U članu 58. stav 2. iza riječi “stvar“ dodaju se riječi: “za koju posebnim zakonom nije propisana godišnja registracija“.

Član 6.

U članu 59. stav 1. iza riječi „stvar“ dodaju se riječi: “definirana članom 58. stav 2. ovog zakona.

Član 7.

U članu 85. mijenja se stav 2. i glasi:

„(2) U slučaju oduzimanja dozvole za obavljanje poslova lizinga, otvara se likvidacioni postupak lizing društva.“

Iza stava 2. dodaju se novi stav 3. koji glasi:

„(3) Agencija podnosi prijedlog za otvaranje postupka iz stava 2. ovog člana pred nadležnim sudom.“

Član 8.

(1) U članu 91. stav 1. dodaje se nova tačka a) koja glasi:

“a) ne posluje u skladu sa članom 5a. ovog zakona“.

(2) Dosadašnje tačke a) do h) postaju tačke b) do i).

Član 9.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lizingu sadržana je u članu III. 1. tačka c. koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI i članku IV. A 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojima je u isključivoj nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine donošenje propisa o finansijama, a Parlament Federacije BiH, uz ostala ovlaštenja predviđena Ustavom, odgovoran je za donošenje zakona o vršenju dužnosti u federalnoj vlasti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Izmjene i dopune Zakona predlažu se radi usaglašavanja sa propisima o sprečavanju pranja novca. Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik BiH“, broj 53/09), članom 76. propisana je obaveza usklađivanja drugih zakonskih propisa kojima se utvrđuje ova materija u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Obaveze Ministarstva finansija i Agencije u vezi sa usklađivanjem ovih zakona proizlaze i iz Strategije i Akcionog plana za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u Bosni i Hercegovini za period 2009–2013, kojim je definisan rok za izvršavanje ovih aktivnosti do 30. juna 2010. Osim ispunjavanja zakonskih obaveza i stvaranja ambijenta u kojem bi obveznicima na provođenju zakona (bankarskim, MKO i lizing društvima) i Agenciji bio omogućen kvalitetniji rad, usaglašavanjem ovih propisa ostvariće se napredak Federacije BiH i Bosne i Hercegovine u sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, koji se na regularnoj osnovi ocjenjuje od MONEYVAL, komiteta Vijeća Evrope. U izradi Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, obrađivač je koristio Direktivu 2005/60/EC Evropskog parlamenta i Vijeća Evrope o prevenciji upotrebe finansijskog sistema u svrhe pranja novca i finansiranja terorizma.

III. USKLAĐENOST SA EVROPSKIM DIREKTIVAMA

Nakon uvida u propise Evropske unije i analize odredbi Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lizingu ustanovljeno je da postoje izvori EU *acquis* relevantni za materiju koju uređuje dostavljeni prijedlog i da je obrađivač vršio djelimično usklađivanje sa njima zbog čega u Izjavi o usklađenosti stoji oznaka „djelimično usklađeno“.

Materiju zakona, kao primarni izvor, uređuje Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, Treći dio - Politike i unutrašnje aktivnosti Unije, Naslov IV - Slobodno kretanje ljudi, usluga i kapitala, Glava 2 - Pravo poslovne nastane, član 53. stav 1. (nekadašnji član 47. stav 2. UEZ), Naslov VII – Opća pravila o konkurenciji, oporezivanju i približavanju zakona, Glava 3 – Približavanje zakona, član 114. (nekadašnji član 95. UEZ), Šesti dio – Institucionalne i finansijske odredbe, Naslov I – Institucionalne odredbe, Glava 2 – Pravni akti Unije, procedure usvajanja i ostale odredbe, član 294. (nekadašnji član 251. UEZ) / Treaty on the Functioning of the European Union, Part Three - Union Policies and Internal actions, Title IV - Free Movement of Persons, Services and Capital, Chapter 2 -

Right of Establishment, Article 53 Paragraph 1 (ex Article 47 Paragraph 2 TEC), Title VII - Common rules on competition, taxation and approximation of laws, Chapter 3 – Approximation of laws, Article 114 (ex Article 95 TEC), Part Six - Institutional and Financial Provisions, Title I – Institutional Provisions, Chapter 2 - Legal acts of the Union, adoption procedures and other provisions, Article 294 (ex Article 251 TEC).

Sekundarne izvore sa kojima je obrađivač vršio usklađivanje navodimo u nastavku:

- Direktiva 2005/60/ES Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. oktobra 2005. o sprečavanju korištenja finansijskog sistema u svrhe pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, konsolidovana verzija 2011-01-04, (eng. Directive 2005/60/EC of the European Parliament and of the Council of 26 October 2005 on the prevention of the use of the financial system for the purpose of money laundering and terrorist financing consolidated version 2011-01-04). Predmetna direktiva ima za cilj sprečavanje korištenja finansijskog sistema u svrhe pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

IV. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI

Članom 1. predlaže se dopuna člana 5. novim članom 5a.

Članom 5a. se propisuje da se na pitanja zaštite korisnika po ugovoru o operativnom lizingu, tj. ugovoru u kojem su davalac lizinga i isporučilac predmeta lizinga isto lice, primjenjuju propisi kojima se uređuje zaštita potrošača i obligacioni odnosi, a ne odredbe ovog zakona.

Članom 2. izvršena je dopuna člana 15. kojom se predviđa da Agencija za bankarstvo može oduzeti dozvolu za obavljanje lizinga i na zahtjev lizing društva.

Članom 3. dodane su odredbe vezane za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti kojima se propisuje obaveza davaocu lizinga da uspostavi sistem internih kontrola i obavještava nadležne organe u skladu sa propisima koji uređuju oblast sprečavanja pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti.

Članom 4. vrši se dopuna obaveznih elemenata ugovora o finansijskom lizingu u cilju poboljšanja zaštite korisnika lizing usluge.

Članom 5. vrši se preciziranje člana 58. stav 2. u smislu da se upis stvari za koju nije posebnim zakonom propisana godišnja registracija vrši u Registru zaloga.

Članom 6. se vrši preciziranje člana 59. stav 1., također u smislu registracije pokretne stvari.

Članom 7. se dopunjava član 85. zakona kojima se uređuje postupak likvidacije, a u cilju otklanjanja dosadašnjih nejasnoća u postupku likvidacije.

Članom 8. dopunjuju se prekršajne odredbe iz člana 91. zakona koje se odnose na kazne u slučaju nepostupanja po novom članu 5a.

Članom 9. propisuje se stupanje zakona na snagu.

V. FINANSIJSKA SREDSTVA

Za donošenje ovog zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva.

Tekst odredbi Zakona koje se mijenjaju

Član 15.

Oduzimanje dozvole za obavljanje poslova lizinga

(1) Agencija će rješenjem oduzeti dozvolu za obavljanje poslova lizinga ako:

- a) lizing društvo ne počne poslovati u roku od šest mjeseci od dana izdavanja dozvole za obavljanje poslova lizinga,
- b) lizing društvo ne obavlja poslove lizinga u periodu dužem od šest mjeseci,
- c) lizing društvo prestane ispunjavati uvjete na osnovu kojih je dobilo dozvolu za obavljanje poslova lizinga,
- d) je lizing društvo dobilo dozvolu za obavljanje poslova lizinga na osnovu neistinite dokumentacije i podataka kojima je Agencija dovedena u zabludu,
- e) lizing društvo onemogućuje Agenciji vršenje nadzora nad svojim poslovanjem,
- f) lizing društvo u roku utvrđenom aktom Agencije ne postupi po nalogu za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti u svom poslovanju.

(2) Rješenje iz stava (1) ovog člana Agencija je dužna dostaviti lizing društvu u roku od osam dana od dana njegovog donošenja.

(3) Lizing društvo ne smije sklapati nove poslove u vezi sa obavljanjem poslova lizinga od dana dostave rješenja iz stava (1) ovog člana, osim onih poslova kojima se osigurava prestanak lizing društva na način određen ovim Zakonom.

Član 34.

Sprečavanje pranja novca

(1) Lizing društvo obavezno je u svom poslovanju poduzimati mjere i radnje propisane Zakonom o sprečavanju pranja novca.

(2) Lizing društvo mora imati razrađene politike i procedure za otkrivanje i sprečavanje transakcija koje uključuju kriminalne aktivnosti, pranje novca ili aktivnosti koje podržavaju terorizam i poduzimati mjere na utvrđivanju identiteta svih lica sa kojima ulazi u poslovne odnose u skladu sa posebnim propisima Agencije.

Član 37.

Posebne odredbe za ugovor o finansijskom lizingu

(1) Ugovor o finansijskom lizingu, osim odredbi iz člana 36. stav (1) ovog Zakona, obavezno sadrži i sljedeće odredbe:

- a) iznos učešća u ukupnoj vrijednosti predmeta lizinga,
- b) efektivnu kamatnu stopu koja se koristi za obračun lizing naknade.

(2) Agencija će posebnim aktom propisati način i metod obračuna efektivne kamatne stope.

Član 58.

Registri

(1) Ako je predmet lizinga nepokretna stvar, pravo vlasništva na predmetu lizinga i prava na osnovu ugovora o lizingu nad predmetom lizinga upisuju se u skladu sa propisima

kojima su uređeni upisi prava na nekretninama.

(2) Ako je predmet lizinga pokretna stvar, registracija prava na osnovu ugovora o lizingu (posebno vlasničko pravo) vrši se u Registru zaloga u skladu sa propisima kojima se uređuje registracija zaloga.

(3) Ako je predmet lizinga pokretna stvar za koju je posebnim zakonom propisana godišnja registracija, kao npr. motorna vozila, registracija prava vlasništva vrši se u skladu sa zakonom koji definira registraciju vlasništva nad vozilima.

Član 59.

Obaveza upisa

(1) Ako je predmet lizinga pokretna stvar, davalac lizinga je dužan podnijeti zahtjev za registraciju prava na osnovu ugovora o lizingu (posebno vlasničko pravo) te ostalih podataka iz ugovora o lizingu u skladu sa propisima kojima se uređuje registracija zaloga u roku od sedam dana od isporuke.

(2) Ako su u pitanju nepokretne stvari, davalac usluga lizinga je dužan podnijeti zahtjev za uknjižbu prava vlasništva i prava iz ugovora o lizingu u roku od 30 dana od ispunjenja svih uvjeta za uknjižbu.

(3) Zahtjev za promjenu ili brisanje podataka iz st. (1) i (2) ovog člana iz nadležnog registra davalac lizinga je dužan podnijeti u roku od 15 dana od dana nastupanja činjenica koje su tu promjenu ili brisanje podataka uslovile.

Član 85.

Likvidacija lizing društva

(1) Likvidacija lizing društva provodi se u skladu sa odredbama Zakona o likvidacionom postupku, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(2) Agencija u slučaju pokretanja likvidacionog postupka ukida dozvolu za obavljanje poslova lizing društvu.

Član 91.

Prekršaji lizing društva

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj lizing društvo koje:

a) obavlja djelatnost suprotno odredbama člana 7. ovog zakona,

b) stiče značajan vlasnički interes u drugom pravnom licu suprotno odredbama člana 11. ovog zakona,

c) ne posluje u skladu sa članom 32. ovog zakona,

d) ne postupa u skladu sa čl. 34. i 59. ovog zakona,

e) ne organizira poslovanje i vođenje poslovnih knjiga u skladu sa odredbama člana 63. ovog zakona,

f) prilikom imenovanja i angažiranja vanjskog revizora ne postupi u skladu sa odredbama člana 64. ovog zakona,

g) ne omogući ovlaštenim licima Agencije provođenje nadzora u skladu sa odredbama člana 74. ovog zakona,

h) ne dostavi izvještaj Agenciji u skladu sa odredbama člana 82. ovog zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj lizing društvo ako:

- a) prilikom imenovanja članova uprave postupi suprotno odredbama čl. 29. i 30. ovog zakona,
- b) članovi uprave lizing društva ne ispunjavanju obaveze u skladu sa odredbama člana 31. ovog zakona,
- c) prilikom izbora članova nadzornog odbora postupi suprotno odredbama čl. 24. i 25. ovog zakona,
- d) ne učini dostupnim informacije iz člana 33. ovog zakona,
- e) ugovor o lizingu nije sastavljen u skladu sa odredbama čl. od 36. do 38. ovog zakona,
- f) ne obavijesti dobavljača predmeta lizinga u skladu sa odredbama člana 40. ovog zakona,
- g) teže krši pravila o upravljanju rizicima iz člana 62. ovog zakona,
- h) ne izvijesti Agenciju u skladu sa odredbama člana 68. ovog zakona,
- i) ne dostavi informacije Agenciji u skladu sa odredbama člana 75. ovog zakona.

(3) Odgovorno lice u lizing društvu kaznit će se za prekršaje iz st. (1) i (2) ovog člana, učinjene u njegovom mandatu, novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3.000,00 KM.